

ΚΥΠΡΙΑΚΟΣ ΦΥΛΛΕΞ

ΕΘΝΙΚΗ ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΕΦΗΜΕΡΙΣ

ΟΡΟΙ ΣΥΝΔΡΟΜΩΝ

Ἡ συνδρομὴ εἶναι προπληρωτέα ὑποχρεωτικῆς.
ΣΤ Τῶ. ΕΣΩΤΕΡΙΚΟ. Ἐν τῶ. ΕΣΩΤΕΡΙΚΟ.
Ἐτήσιος Σελ. 10 Ἐτήσιος Σελ. 12
Ἑξαμήνιος Σελ. 5 Ἑξαμήνιος Σελ. 7
Τιμὴ ἑκάστου φύλλου γρόσια 2.

ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ ΚΑΙ ΑΠΟΣΤΟΛΑΙ

ΤΗ: ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΙ

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ

ΕΦΡΑΙΜ Κ. ΠΕΤΡΙΔΗΣ

ΓΡΑΦΕΙΑ:

ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΟΔΟΣ.—'Αγορά Κύκκου 'Αριθ. 26.

ΕΤΟΣ 6'

ΑΡΙΘ. 483

ΕΝ ΛΕΥΚΩΣΙΑ: (Κύπρου),

τῇ 5ῃ Δεκεμβρίου 1914.

ΖΗΤΩ Η ΕΝΩΣΙΣ

ΑΔΙΚΟΣ ΕΠΙΘΕΣΙΣ ΑΡΧΙΕΡΕΩΣ ΚΑΤΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΩΝ

Ἀνέγνωμεν ἐν τῷ «Αἰῶνι» τῆς Πάφου ἐγκύκλιον τοῦ Πανιε. Μητροπολίτου Πάφου δι' τῆς ἀπαγορεύεται εἰς τοὺς διδασκάλους τῆς ἐπισκοπικῆς δικαιοδοσίας τοῦ τοῦ κηρύττειν ἐπ' Ἐκκλησίας, ἐνεκα παρεκτροπῶν τινῶν ἀπὸ τοῦ κυρίου σκοποῦ τοῦ θεοῦ κηρύγματος. Τούτο τοῦλάχιστον προβάλλεται ἡ Ἀσ. Πανιερότης ὡς ἀφορμὴν καὶ ἡμεῖς ὑπονοήσαμεν πληροφορηθέντες ἐκτροπὰ τινὰ περὶ τινος διδασκάλου.

Ἐντούτοις καὶ πλείονες τῆς μῆς τοιαῦται παρεκτροπὴ ἀνέγοντο, δὲν ἐδικαιολογεῖτο ὁ γενικὸς χαρακτηρισμὸς τῆς Ἐγκυκλίου καὶ ἡ δημοσίευσίς αὐτῆς ἐν τῇ τύπῃ, τελούσα οὕτω νὰ μειώσῃ τὸ κύρος καὶ τὴν ἐπιεικέμενην πρὸς τοὺς διδασκάλους ἐκτίμησιν τῶν Ἑλληνικῶν κοινοτήτων.

Ἡ ἀποστολὴ ἀντιτύπων τῆς Ἐγκυκλίου συντεταγμένης μὲ ὅπως μετριοπαθέστερον καὶ παραινέτικον πρὸς τοὺς προϊσταμένους τῶν Ἐκκλησιῶν ἀνὰ τὰ χωρία θὰ ἐπὶ ἔρχεται εἰς τὸν σκοπὸν, πατρικὰ δὲ παραινέσεις καὶ συστάσεις πρὸς τοὺς διδασκάλους θὰ καθίσταναι αὐτοὺς προσεκτικωτέρους περὶ τὸ κήρυγμα καὶ αἰσχέσεις Ἀρχιερέως καὶ διδασκάλων θὰ ἀπέβαινον στενωτέραι καὶ ἀγαθώτεραι.

Ὅπως δὲ τὸ ὅρος τῆς Ἐγκυκλίου δὲν ἐξεδήλου ἐχθρικὸν ὅλως πρὸς τοὺς διδασκάλους χαρακτηρὰ, καὶ ἀποδοχὴν τῆς δημοσίας ἐπιτιμίας ἐν καιρῷ, ὅπως λησμονηθῇ ὡς οὐδὲν τε τάχιστα ἐν διαβήμα ἁστοχόν, ἀλλ' ἐκ προθέσεως ἀγαθῆς γενόμενον.

Ἐντούτοις ὁ Ἐκκλησιαστικὸς Κήρυξ, προνοήσας τοῦ Πανιε. Μητροπολίτου Κιτίου συντασσόμενος καὶ ἐκδιδόμενος ἐπελάβετο τῆς Ἐγκυκλίου ταύτης ὡς ἀφορμῆς ἵνα ἐν κυρίῳ ἀρθρῷ ἐκστρατεύσῃ κατὰ πάντων τῶν διδασκάλων καὶ τοῦ μετὰ βικαιοπαθείας καὶ τραχύτητος οὐχὶ ἀσυνήθους εἰς τὸ περιστάσειν τοῦτο, ὅλως ἀνοικέλου πρὸς τὸν Ἐκκλησιαστικὸν αὐτοῦ χαρακτηρὰ.

Ἐν πρώτοις πλείονες τῆς Ἐκκλησιαστικῆς Κήρυξ, εἰς τὴν Ἐγκύκλιον λέγει ὅτι τὸ τῶν διδασκάλων κήρυγμα ἐπ' Ἐκκλησίας βλάπτει οὐ μόνον τὴν ἐν αὐτῇ εὐκοσμίαν, ἀλλὰ καὶ τὴν «εὐσεβείαν» τοῦ Ἐκκλησιασμοῦ. (1)

Τόσον δὲ θεωρεῖ ἔξον τὸ θεῖον κήρυγμα πρὸς τοὺς διδασκάλους, ὅσον διαφέρουσιν ἀπ' ἀλλήλων ἐπιστήμαι περὶ διάφορα ὅλως θέματα καὶ ζητήματα ἀσχετοῦμενα, τοῦθ' ἔπερ βαλὼς εἶναι ἀνακριβὲς εἶναι μὴ ἀπλή καὶ σαφῆς ἐρμηνεία καὶ διασάφεις εἰς ἀπλοῦς χωρικοὺς τοῦ ἐκείστοτε εὐαγγελικοῦ ἀναγνώσματος δὲν ὑπερβάνει τὰς δυνάμεις διδασκάλου διανύσαντος τὰς ἐγκυκλίους σπουδὰς τοῦ ἐν Γυμνασίῳ καὶ εἰδικῶς ἐν διδασκαλίᾳ παιδευθέντος πρὸς μεθοδικὴν διδασκαλίαν καὶ διαπαιδαγώγησιν.

Τὸ ἐπ' Ἐκκλησίας κήρυγμα, ὡς τοῦτο δὲν νὰ γίνηται εἰς νὰς τῶν χωρίων, καὶ πρὸς ἀκριβὲς οὐχὶ περὶ παιδευμένων ἐν πόλει, δὲν ἔχει οὐτε ῥητορικῆς οὐτε ἐρμηνευτικῆς δεινότητος, ἀλλ' οὕτως φιλοσοφικῆς τοῦ δογματικῶν ἔρευνα καὶ ἀνάλυσις ἀπαιτεῖται, ἀλλὰ διὰ γλώσσης ἀπλῆς καὶ

καταληπτικῆς πρὸς τὸ Ἐκκλησιαστικὸν προπαρασκευῇ καὶ μετάδοσις τῆς ἡθικῆς διδασκαλίας, καὶ πρὸς τοῦτο βαλὼς εἶναι ἐπαρκῶς παρεσκευασμένοι οἱ πτυχιούχοι τοῦ διδασκαλείου.

Ὁ Κύριος ἡμῶν ἀνεδιέφερε κατὰ προτίμησιν μετὰ τοῦ πολλοῦ δόλου καὶ τοῦτον ἐδίδασκε, καὶ τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ ἐξελέξατο οὐχὶ μετὰ τῶν φαρισσαίων καὶ γραμματέων, ἀλλὰ μετὰ τῶν ἀλίων τῆς Τιβερίδος καὶ τῶν γεωργῶν τῆς Γαλιλαίας, διότι ἐπὶ τῆς πίστεως κυρίως καὶ ἐπὶ τῆς καθάρσεως τῆς ψυχῆς ἤθελε νὰ ἀνεγείρῃ τὸ αἰώνιον καὶ ὑπερκόσμιον ἔργον τοῦ, καὶ οὐχὶ ἐπὶ τῆς σοφίας καὶ τῆς σοφιστικῆς τῶν ἀνθρώπων.

Πάσαι αἱ χριστιανικαὶ Ἐκκλησίαι ἀριθμοῦσιν ἑμὸς ἑκατοντάδας ἑκατομμυρίων χριστιανῶν, καὶ τούτων τὰ ἑπτὰ δέκατα τοῦλάχιστον εἶναι ἀγρόται καὶ ἀστοὶ εἰς τὰς λαϊκὰς καὶ ἐπαγγελματικὰς τάξεις ἀνήκοντες, ἀμοιροὶ παιδεύσεως ἀνωτέρας, καὶ πρὸς τοὺς τοῦτο ἡ χριστιανικὴ ἀλήθεια καὶ ἡ χριστιανικὴ διδασκαλία παρέχονται κυρίως οὐχὶ ὑπὸ θεολόγων ἱεροκλήρων, ἀλλ' εἰτε ὑπὸ διδασκάλων εἰτε ὑπὸ ἱερέων εὐσεβῶν τὴν κοινὴν κατηχητικὴν παιδείαν, καὶ τοῦτο ἐν Ἐκκλησίαις, ἐποὶ καὶ ἡ θεὰ ἀκολουθία καὶ ἡ ἀνάγνωσις τῶν ἱερῶν Γραφῶν γίνονται εἰς γλώσσαν ἀκατάληπτον εἰς αὐτοὺς, εἰς τὴν λατικὴν, λ.χ. τὴν ἀρχαίαν σλαβωνικὴν, τὴν συροχαλδαϊκὴν κ. ἄ.

Κατὰ τὰς ἀξιώσεις τοῦ «Ἐκκλησι. Κήρυκος» ὅλα τὰ ἑκατομμύρια τῶν χριστιανῶν τούτων εἶναι νὰ διδασκωνται ὑπὸ εἰδικῶς μεμορφωμένων καὶ θεολόγων ἱεροκλήρων, ἀποκλειομένης πάσης ἐπ' Ἐκκλησίας διδασκαλίας τῶν διδασκάλων ἢ κοινῶν ἱερέων. Τούτο ὅμως εὐδέποτε κατορθώθη μέχρι τοῦδε, ὅτε θὰ κατορθωθῇ καὶ ἐν ἀπατέρῳ εἰς μέλλοντι, ἀλλ' οὕτω τὰ πλεῖστα τῶν Χριστιανῶν ἐγένοντο ἀσεβεῖς ὑπὸ τῆς ἀπλῆς ἀλλ' εὐσεβείας διδασκαλίας ἀγαθῶν ἱερέων καὶ ἀγαθῶν διδασκάλων.

Ἡ ἱστορία καὶ ὁ βίος τοῦ ἔθνους ἡμῶν ὑπὸ τὴν συγγεωργεῖαν τυραννίαν μαρτυροῦσιν ὅτι ἡ χριστιανικὴ διδασκαλία δὲν ἔχει ἀνάγκη σοφίας ἢ νὰ στηρίξῃ ἀκλόνητον τὴν πίστιν εἰς τὰς ψυχὰς τῶν χριστιανῶν καὶ ἀναδείκνυται αὐτοὺς μάρτυρας καὶ ἡρώας. ἀλλ' οἱ εὐσεβεῖς μὲν ἀσφοδὲς καὶ ῥητορικῶς ἀκατάρτιστοι καὶ θεολογικῶς ἀπαράσκευοι ἱερεῖς καὶ διδασκαλοὶ, οἱ ἀφάνεις ἐκείνοι δημοφιλῆς καὶ θεμιτοῦται τοῦ ἀναγεννηθέντος Ἑλληνισμοῦ, ἤρκεσαν νὰ διαδώσῃ τὴν βοήθειαν τοῦ Παντοδυνάμου Θεοῦ ἀπὸ παντῶν κλυδωνίων καὶ σκοπέλων μετὰ τῆς Ἐκκλησιαστικῆς καὶ τῆς ἑθνικῆς ἐλπίδας.

Ἡ ἐπ' Ἐκκλησίας διδασκαλία πρέπει νὰ παρακολουθῇ τὴν διανοητικὴν καὶ πνευματικὴν ἀνάπτυξιν τοῦ Ἐκκλησιασμοῦ, ἵνα θεραπεύῃ τὰς πνευματικὰς ἀξιώσεις αὐτοῦ ὁ θεολόγος ἱεροκλήρ καὶ δόκιμος ῥήτωρ, εὐδοκίμων ἐνώπιον Ἐκκλησιασμοῦ μεμορφωμένος ἐξ αὐτῶν, θὰ ἀπετύγχανεν ἴσως ἐνώπιον ἀγροτικῶν τοιαύτων, ἐποὶ θὰ παρηγορηθῇ αὐτὸν εὐσεβὲς ἐκπαιδευτὴς ἢ κοινὸς διδασκάλος, γινώσκων νὰ κατέρχεται εἰς τὸ πνευματικὸν ἐπίπεδον τῶν ἀκριβοῦν, λαλῶν τὴν γλώσσαν αὐτῶν καὶ μεταδίδων εἰς αὐτοὺς εὐπρόσiston πνευματικὴν καὶ ἡθικὴν διδασκαλίαν.

Ὁ ἀρθογράφος τοῦ «Ἐκκλ. Κήρυκος» δὲν ἀποκρίπτεται ὅτι εἶναι αὐτὸς ὁ

Π. Μητροπολίτης Κιτίου, καταγγέλλων διὰ τινὰς τῶν ἐπιχειροῦντων νὰ διδάξωσιν ἐπ' Ἐκκλησίας διδασκάλων δὲν εἶναι ἀπηλλαγμένοι ὅχι κοινῶν ἀνωθροπνῶν ἐλαττωμάτων, ἀλλὰ καὶ μωμῶν ἡθικῶν, ἐνεκα τῶν ὁποίων προξενουσι σκάνδαλον εἰς τὰς συνειδήσεις. Ἡμεῖς, λέγει, ἐνηργήσαμεν ἐπανεξιλημμένως περὶ μὴ διορισμοῦ διδασκάλων ἐν παρανομίᾳ συζήτων, οὕτως ὅμως ἤθελον καὶ ψάλλον καὶ ἱεροκήρυκος καθήκοντα νὰ ἐπιτελῶσι, συγχύματα δὲ τὴν ἀνὰ τὸ ποίμνιον περιουσίαν ἐκτελοῦντες ἐν-ρισκόμεθα πρὸ καταγγελιῶν κατὰ διδασκάλων ὡς καταφρονήτων τῶν διατάξεων τῆς ἀγιοτάτης ἡμῶν Ὁρθοδόξης, δὲν δέξονται μάλιστα καὶ οἱ ἐπαγγελώμενοι τὸν ἐλευθερόφρονα καὶ τὸν χειραφετημένον ἀπὸ ὀρθοκτικῶν ἀντιλήψεων.

Ἡ ἡρωσότης ὅτι ἔχομεν παράδειγμα ὑποβίου ἐπ' Ἐκκλησίας διδασκαλίας, τετιμούσης εἰς διδασκάλους τοῦ σεβασμοῦ τῶν χριστιανῶν πρὸς τοὺς ποιεμένους αὐτῶν καὶ πλῆγας περὶ ἀπειθαρχίας εἰς τὰς Ἐκκλησιαστικὰς διατάξεις.

Ἐὰν ὑπάρχωσι τοιοῦτοι διδασκαλοὶ, εἶναι ἀπορροὶ ὅτι ὁ Παν. Μητροπολίτης δὲν κατήγγειλεν αὐτοὺς μέχρι τοῦδε πρὸς τὸ Ἐκκαθ. Συμβούλιον ἵνα ἀφαιρῶσιν διὰ πάντες τὴν ἄδειαν τοῦ διδάσκειν οὐχὶ ἐπ' Ἐκκλησίας ἀλλὰ καὶ ἀπὸ παντὸς σχολείου. Δὲν διακρίνεται ὅμως διὰ τὴν μερικότητα ταύτην νὰ γενικεύῃ τὴν ἀπαγόρευσιν τοῦ κηρύγματος εἰς διδασκάλους οἵτινες θὰ ἦσαν ἀρμοδιώτεροι πρὸς τοῦτο.

Ἐκ τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ Σταυροῦ ἐξήλθον διδάκτορες τῆς Θεολογίας καὶ ἐγένοντο κληρικοί, οἵτινες ὡς τοιοῦτοι ὁ μὲν ὡς ἡγούμενος Μαθιῶβας ἀπύργειν ἔγγαμον γυναῖκα μετὰ 3—4 ἡμερῶν, ἕτερος προαχθεὶς μάλιστα Ἀρχιμ.δρίτην καὶ κατήχητὴν τῆς αὐτῆς Σχολῆς ἀπύργειν ἀλλόθρησκον διδασκάλισαν καὶ ἀπελθὼν μακρὰν ἐξώμοσε μεταστὰς εἰς τὸν Προτεσταντισμὸν, ἕτερος οὐ πρὸ πολλοῦ ἀπύργειν χήραν τινὰ καὶ ἄλλος ἄδων ἀπεινα ἄματα εἰς γαμήλια συμπόσια καὶ κατηγορούμενος ἐπὶ ἐκρήμῳ βίῳ ἐν ἀφίσταται τοῦ ἁμώματος, ἐν ἄλλος τῆς αὐτῆς Σχολῆς πτυχιούχος διατρεῖ παρ' ἐαυτῷ κομωτήριον καὶ Συβαρτικὸν μεράκος εἶχεν ἀλείφεται μύροις καὶ ἀρώμασι καὶ ἀκίβεται καὶ κλαταχενίζετα δίκην ἐταίρας, καὶ ἐντούτοις εἶναι ἀμπεπιστευμένοι ἱεράν ἐντολήν. Τοιαῦτα μόνον καταγγέλλομεν ἵνα δεικνύμεν ὅτι καὶ ἀπὸ Θεολογικῶν Σχολῶν προερχόμενοι κήρυκες τοῦ θεοῦ λόγου δὲν εἶναι ἀπηλλαγμένοι ῥύπου καὶ λώβης ἡθικῆς, δὲν πρέπει ὅμως καὶ τούτων ἐνεκα νὰ καταδικάζονται θεολόγοι καὶ ἱεροκήρυκες ἄξιοι τῆς ἱερᾶς ἀποστολῆς αὐτῶν.

Ἐὰν δὲν ὑπάρχῃ ἀπώτερος καὶ βελύτερος σκοπὸς, δὲν δὲν θέλομεν τὴν νῦν νὰ μαντεύσωμεν, ἐν τῇ ἀδίκῃ καὶ σφαλῆ τῇ ἐκστρατεῖᾳ κατὰ διδασκάλων φιλοτιμιούμενων ὅπως γίνονται ὡς εἶναι τε εὐεργετικοὶ καὶ ὡφελιμοὶ τῆς Ἑλλην. κοινότητος, ὑπὸ τοῦ Π. Μητροπολίτου πρέπει νὰ διακριθῶσιν ἀπὸ τῶν οἱ ἀνάξιοι τῆς ἀποστολῆς αὐτῶν καὶ ἀποβληθῶσιν οὐ μόνον ἀπὸ τῶν ἱ. καὶ ἄλλ. καὶ

ἀπὸ παντὸς σχολείου Ἑλληνικοῦ ἐν τῇ Νήσῳ.

Καὶ οὕτω τὸ ἐπ' Ἐκκλησίας κήρυγμα ὡς ἐπιτραπὴ εἰς πάντας τοὺς φιλοτίμους καὶ χρηστοὺς διδασκάλους τῇ ἀδείᾳ τῶν οἰκείων Ἀρχιερέων καὶ ὑπὸ τὴν ὁδηγίαν αὐτῶν. Πρέπει νὰ ἀναγνωρισθῇ ὅτι οἱ διδασκαλοὶ εἶναι οἱ μεγάλοι καὶ σθεναροὶ ἐργάται τῆς πνευματικῆς προόδου τῶν κοινοτήτων καὶ οἱ ἔθνικοι σκαπανεῖς ἐν τῇ ἐνοκρατουμένῃ ταύτῃ Ἑλληνικῇ γυνί, παλαίοντες καὶ παλαίοντες πρὸς μύριας δυσχερείας ἐν τῷ ἔργῳ, καὶ καθήκον ἔχουσι καὶ ἀρχιερεῖς, καὶ πολιτικοὶ, καὶ τύπος καὶ πᾶσα κοινοτικὴ ἀρχὴ καὶ ἐπιρροὴ νὰ προστατεύωσι καὶ ἐνισχύωσι καὶ ἐνθαρρύνωσιν αὐτοὺς.

Τὸ μέγα συντελεσθὲν πατριωτικὸν καὶ καθόλου προοδευτικὸν ἔργον ὑπὸ τῶν διδασκάλων ἐν τῇ Νήσῳ οὐδεὶς δύνανται νὰ ἀρνήθῃ, καὶ ἀνοούμενος τοῦτο θὰ ἐμφωρῇ ἡ ἡλικία ἢ κακίπιστος.

Ἀς χωρισθῶσι τὰ ἐρίφια ἀπὸ τῶν προβῶν, ἀλλ' ὡς μὴ καταδικάζονται συλλήβδην οἱ ἀγαθοὶ ἐργάται τῆς προόδου ἐν τῇ τύπῃ τούτῳ, καὶ τοιοῦτοι φρονούμεν ὅτι εἶναι οἱ πλείστοι τῶν Ἑλλήνων διδασκάλων.

ΒΑΡΒΑΡΟΣ ΚΑΙ ΑΓΡΙΟΣ ΓΕΡΜΑΝΙΚΟΣ ΕΓΩΓΙΣΜΟΣ

Πᾶς μεμορφωμένος ἄνθρωπος εἶναι προδιατεθειμένος νὰ εὐπισθῇ πρὸς ὅσα καταγγέλλουσιν ὅτι ἀνέπαλοι καὶ τοῦ γερμανικοῦ ἐγωισμοῦ καὶ τῆς γερμανικῆς τραχύτητος μέχρι ὁμότητος, ἀλλ' ἔρχονται διακεκριμένοι γερμανοὶ νὰ διαπιστώσωσι καὶ ἐπιβεβαιώσωσι τὰς καταγγελίας ταύτας, ὥστε καὶ οἱ μάλλον εὐνοϊκῶς διατεθειμένοι ὑπὲρ τῆς Γερμανίας νὰ παραμείνωσιν ἀναπολόγητοι πρὸ τῆς γενικῆς κατακραυγῆς.

—Πῶς ἄρα ὁ ἡ Γερμανία νὰ ἡσυχάζῃ, τῆς Εὐρώπης.

Ὁ κ. Χάρδεν ἀσκεῖ τὴν μερίστην ἐπιρροὴν ὡς δημοσιογράφος ἐν Γερμανίᾳ. Αὐτὸς ἐν τῷ εὐτόλμῳ μικρῷ φύλλῳ τοῦ «T. d. M. d. l. n.» (Die Zukunft) κατήγγειλεν ἄλλοτε τὰς ἀνεκφράστους ἐκείνας ἀσχερότητας αἰνῶντες ἐπεκράτουν παρὰ τῇ ἀκολουθίᾳ τοῦ Κάδερ, καὶ μετὰ πολλὰς περιπετίας ἐξήλθε νικητὴς ἀπὸ τῆς ἐπὶ λιβίλλῳ καταδωξέως.

Αὐτὲς πάλιν τώρα μετ' ἰσοῦ θάρρους παροτρύνει τὴν Γερμανίαν νὰ ἀποβάλῃ τὸ προσωπεῖον, καὶ νὰ ἐμολογήσῃ ὅτι αὐτὴ προμειλέτησε καὶ ἐμυχανεύθη τὸν πόλεμον.

Τὰ «Ἡμερήσια Χρονικά» (Daily Chronicle) δημοσιεύσαν τινὰς περικοπὰς τοῦ σχετικοῦ ἀρθροῦ, ὡς μεταφράσαντες παραθέτομεν ὧδε:

—Ἡθελησάμεν αὐτόν.

«Ὡς ἀφῆσάμεν, λέγει ὁ κ. Χάρδεν πρὸς τοὺς συμπατριώτας τοῦ, τὰς ἀθλίας προσπάθειάς μας ὅπως δικαιολογήσωμεν τὴν ἐνέργειαν τῆς Γερμανίας. Ἀς ἀποτρέψωμεν τὴν ποταπὴν ὕβριν ὑπὸ τοῦ ἐχθροῦ. Οὐχὶ παρὰ τὴν θέλησιν ἡμῶν, καὶ ὡς ἔθνος ἐξ ἀπρόσπου καταληγθῆντες ὁρμήσαμεν εἰς τὸ γιγάντειον τοῦτο τόλμημα.

Τὸ ἡθελησάμεν εἶχομεν λόγους νὰ τὸ θέλωμεν. Δὲν ἴσάμεθα πρὸ τῆς δικαιοτικῆς ἔδρας τῆς Εὐρώπης, δὲν ἀναγνωρίζομεν τοιαύτην δικαιοδοσίαν.

«Η Ισχυρὴ ἡμῶν θὰ δημιουργήσῃ νέον δίκαιον ἐν Εὐρώπῃ. Ἡ Γερμανία πλῆττει. Ὅταν κατακτήσῃ αὐτὴν πάλιν, αὐτὴ θὰ ἐκτελέσῃ πάντων τῶν θεῶν θὰ ὀνύσει τὸν ἀγῶν ἐπὶ πόλεμον. Εὐδυσκολεῖται ἐν τῇ ἀρχῇ ἀγῶνος οὕτως τὴν ἐξέλιξιν καὶ τὴν διάρκειαν οὐδεὶς δύναται νὰ προσέτῃ καὶ ἐν τῇ ἐποῇ οὐδεὶς μαχητὴς ὑπερεβλήθη. «Καθὼς τὸν πολιτικὸν εἶνε νὰ καθορίσῃ τὸν σκοπὸν εἰς τὴν σπᾶρθην καὶ νὰ παρασκευάσῃ τὴν ἡμέραν, ἐπιτηδεύει καὶ ἰσχυρῶς τὴν συνομο-λόγησιν τῆς εἰρήνης καὶ τὸ καθήκον τοῦτο δύναται νὰ εκπληρωθῇ μόνον ὅπου τινος ἐνεκα μωρικῶν πλανῶν δὲν ἔχει ἀποβάλλει τὴν ἐμπιστοσύνην τῶν συμπατριωτῶν του.

—Πολέμου εὐρυχωρίαν.

«Ἡ Γερμανία δὲν πολεμεῖ τὸν παρὲν πόλεμον ὅπως τιμωρήσῃ ἀμαρτωλοὺς ἢ ἐλευθερώσῃ καταπιεζομένους λαοὺς, καὶ ἐπειτα νὰ σκορπίσῃ ἐν τῇ συνοικισμένη ἀφικροκροῦς με-γαλοφυχίας. Ὅραται ἀπὸ τῆς ἀδι-αστοῦ πεποιθήσεως εἰς ὅσα κατόρ-θωσε τὴν δικαιοσύνην ὅπως ἀξιοὶ με-γαλειότεραν εὐρυχωρίαν ἐπὶ τῆς γῆς καὶ εὐρύτερας διεξόδους διὰ τὴν δρα-στηριότητά της.

«Αἱ Δυνάμεις ζῶσιν ἐν, ἀπὸ τῶν ὁποίων ἐξεβίβασε τὴν προαγωγήν αὐ-τῆς, καὶ τινες τούτων ἀνέλαβον ἀπὸ τῆς ἀτομίας αὐτῶν. Ἡ Ἰαπωνία καὶ αἱ Κάτω Χώραι, ἡ Γαλλία καὶ ἡ Ἀγγλία κατέλαβον, κατέκτησαν καὶ ἀποκήσαν μεγάλας ἐκτάσεις γονιμοτα-ρῶν ἐδάφους ἐν τῇ κόσμῳ. Ἡ ὠρα τῆς Γερμανίας ἐοικυμένη ἦδη, καὶ πρό-πει νὰ λαβῇ τὴν θέσιν, αὐτὴς ὡς ἡγε-μονεύουσα Δύναμις.

«Εἰρήνῃ ἡ ἐξαφαιρῶσα εἰς αὐ-τὴν τὴν πρῶτὴν θέσιν δὲν θὰ ἦτο ἀ-μοιβὴ τῶν ἀγώνων της. Ὅσαδὴν τε στήλβοντα δισεκατομμύρια καὶ ἂν εἰσα-γάγῃ εἰς τὸν ἀποκατασκευαστικὸν τῆς, ἡ μόρα τῆς Εὐρώπης θὰ ἐξεργάται ἀκόμη ἀπὸ τῆς θελήσεως τῶν Ἱνδιαν. Πολιτικῶν. Μάχεται ὑπὲρ ἐαυτῆς μόνον, καὶ ὅμως εἰνε βεβαία εἰς πάν-τες, ὅσοι ἐπιθυμοῦσι τὸ καλὸν τοῦ κόσμου διὰ χαρῶν ἐπὶ τῇ ἀποτελέ-σματι. Διότι πρέπει νὰ λάβῃ πέρας ἡ πολιτικὴ ἡτικὴ ἐφυγάδουσα πάντας τοὺς ἐκ γενετῆς ἐλευθέρους λαοὺς ἀπὸ τῆς συντηρίας τῆς μεγίστης τῶν ἡμερικανῶν Δυνάμεως.

«Ἡ Γερμανία ἔχει ἀνάγκην ἐλευ-θέρας διεξόδου εἰς τὸν Ὠκεανὸν καὶ ἀναμφισβήτητον κύρους τοῦ πνεύμα-τος καὶ τοῦ λόγου αὐτῆς, ὡς καὶ διὰ τὰ ἐμπορεύματα καὶ τὰ συναλλάγματα αὐτῆς.

—Τὸ μέλλον τῆς Πολωνίας. Ὁ κ. Χάρδεν προβαίνει εἰς αὐτὴν τὸν ζήτημα τῆς Πολωνίας.

«Ἀνθρώποι τινες, λέγει, ἐνοοῦσι τὴν ἰδέαν ὅπως γένηται ἡ Πολωνία προφυλακτικῶν Κράτος μεταξὺ Γερ-μανίας καὶ Ρωσίας. Τοῦτο ὅμως εἶ-νε πλάνη. Οἱ σημερινὲς ὁλισμοὶ κα-θιστοῦν ἀνάγκη λόγου τὰ προφυλα-κτικῶν κράτη. Ἡ Πρωσία οὐδέποτε θὰ συνῆναι δι' ἀνεξάρτητον Πολωνί-αν, εἰμὴ ἢ τοιαύτην ἐνέγκῃ νὰ ἐκχυ-ρήσῃ τὴν Πόλιν, τὴν Δυτικὴν Πρω-σίαν καὶ τὴν Ἀνω Σιλεσίαν. Μόνον ὑπὲρ τὴν τέραν τῆς Πρωσίας δύνα-ται ὁ Λευκὸς Ἀέτις νὰ ἐκτελέσῃ ἐκ- νέου τὰς πτέρυγας του! (Βασιλεὺς ἐμ-βλημα τοῦ πάλαι Βασιλεῖος τῆς Πολωνίας.)

«Ὅταν ὅμως ἡ Πρωσία καὶ ἡ Ἀυστρία ἐπιβάλωσι τὴν θέλησιν αὐ-τῶν διὰ τὴν Πολωνίαν, ὁ κ. Χάρδεν ἐξαιρεῖ τὴν ἐλπίδα περὶ ἐλευθερίας μεταχειρίσεως τῶν Πολωνῶν. Ἡ γλωσσὴ τῶν ἐπὶ παραδείγματι θὰ ἀρεθῇ εἰς αὐτοὺς.

«Ὡς πρὸς τὸ Βέλγιον ὁ κ. Χάρ-δεν ἔχει τὴν γνώμην ἐν οὐδεὶς ὁ-πῆρξε δικαιοτέρας πόλεμος ἢ ὁ συν-τρίψας αὐτὸν, καὶ οὐδεὶς ὅστις προσε-πόρως μεγαλειότερον κέρδος εἰς τὴν ἡττημένην.

—Ἡ Γερμανικὴ σημαία εἰς τὸν πορθμῖον τῆς Βαλ-τικής. Καθὼς ἀπορᾷ εἰς τὴν Ἀγγλίαν ὁ κ. Χάρδεν ἐρωτᾷ:

«Ποῦν ἔδαρος ἦδυνται ἡ Γερμα-νία νὰ λάβῃ ἀπὸ τῆς Γαλλίας ἢ τῆς Ρωσίας πρὸς τὴν ἰδιαιτέραν χρῆ-σιν τοῦ Γερμανικοῦ λαοῦ; Οὐδὲν δι-

εἶ, μάχεται ἡ Γερμανία δὲν εἶναι αἰ-γαλλικὰ, αἰ πολωνικὰ, αἰ ρουθῆ-νικαί, αἰ Ἑσθονικαί, ἢ λιθουανικαί ἐπαρχίαι, οὐδ' εἶνε δισεκατομμύρια ἀποζημιώσεων. Σκοπὸς εἶνε ὅπως ὁ-πῆρξῃ πλαταγίζουσα ἡ σημαία τῆς Αἰτοκρατορίας ἐπὶ τοῦ Πορθμοῦ τῆς Μάγχης, ὅστις ἀνοίγει καὶ κλείει τὴν ὁδὸν εἰς τὸν Ἀτλαντικόν.

«Ὁ κ. Χάρδεν δύνανται νὰ ἀπει-κονίξῃ καθ' ἑαυτὸν τοὺς στρατηγούς τῆς Γερμανίας, ὅταν τὸ Καλαὶ θὰ καταληφθῇ, προσκαλοῦντας τὰς στρα-τιάς των οἰκάει ἀπ' ἀνατολῶν καὶ δυσμῶν καὶ λέγοντας γαλλογερμανί-κας πρὸς τὸν ἐχθρὸν: Βλέπετε τώρα τί δύναται νὰ πράξωσιν ἡ δύναμις καὶ τὸ πνεῦμα τῆς Γερμανίας, καὶ θὰ σκεφθῇ δις ἐν τῇ μέλλοντι πρὶν ἐ-πιτεθῇ καθ' ἑμῶν. Οὐδὲν πλεον ζῆται ἡ Γερμανία παρ' ὅμων—οὐδὲ τὴν πληρωμὴν τῶν ἐξόδων τοῦ πο-λέμου.

—Ὅταν θὰ τελεσιώσωμεν τὸν πόλεμον.

«Δι' αὐτὰ θὰ εὐρὴ τὴν ἀμοιβὴν εἰς τὸν ὅλοστον τῶν, ἐν ἐνέπνευ-σιν αἰ νίκαι αὐτῆς. Ἐὰν δὲ λήτῃ τὸ πλεον παρ' ἡμῶν, δύνασθαι νὰ ἴσθαι βέλαιοι δι' οὐδέποτε θὰ ἀρνηθῶμεν νὰ δεχθῶμεν πρὸς τὸν πόλε-μον. Θὰ παραμεινωμεν εἰς τὰς Βελ-γικὰς Κάτω Χώρας, εἰς τὰς ὁποίας θὰ προσθέσωμεν τὴν στενὴν λωρίδα παραλλῆλα μὲρ τοῦ Κολαί. Τούτου γενομένου προδύμω θὰ τελεσιώσωμεν τὸν πόλεμον, ἀπὸ τοῦ ὁποῦ οὐδὲν πλεον ἔχομεν νὰ κερδίσωμεν ἀπὸ διεξερδιστικῶν τὴν τιμὴν ἡμῶν.

«Θὰ ἐπανελθῶμεν εἰς τὰς ἀπο-λαύσεις τῆς ἐργασίας καὶ θὰ ἀνα-σπάσωμεν μόνον τὸ ἔξος πάλιν, ἐὰν δοκιμάσθῃ νὰ ἐκβιάσθῃ ἀπὸ τὴν χωρῶν εἰς τὸ αἷμα ἡμῶν ἐκέρδιον ὑπὲρ ἡμῶν. Δὲν ζήτομεν ἐπιστήμην συνομολόγησιν τῆς εἰρήνης, οὐδὲ πνευματικὴν καὶ ἀσφαλίαν. Οἱ αἰχ-μάλωτοι μας θὰ ἀφεθῶσιν ἐλευθε-ροί. Δύνασθαι νὰ διατηρήσῃ τὰς προϋρίδας, ἐὰν θεωρήσῃ αὐτὰ ὡς ἔχοντα ἀξίαν τινὰ καὶ νομίζῃς ἀ-ξίον τοῦ κόσμου νὰ ἀνεγείρῃται αὐτὰ. Ἀὐριοὶ ὁ βίος ἀναλαμβάνει τὴν συνήθη πορείαν του.

ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΟΜΕΝ ΒΑΡΒΑΡΟΙ

Ἐξίσου ἐλευθερόστομος ὑπερασπι-στὴς τῆς Γερμανικῆς ἡθικῆς εἶνε ὁ Στρατηγὸς Φὸν Δισφουρτ ὅστις γρά-φει εἰς τὰς «Ἀμβουργίας Εἰδησεις» (Hamburger Nachrichten) λέγει:

Εἰς οὐδὲν εἶνε χρεῖμα τὸ νὰ λαμ-βάνωμεν ὑπ' ὄψει τὰς αἰτιάσεις ἐπὶ βαρβαρότητι κατὰ τῆς Γερμανίας ὅπου τὸν ζῶσαν ἐπικρίτων αὐτῆς. Ἀνοπο-κρίτως εἰμὲθα καὶ πρέπει νὰ ὀμεν βαρβαροί, ἐὰν διὰ τῆς λέξεως ταύ-της ἐνοούμεν ἐκείνους οἵτινες ἀπαί-στος διεξάγουσι τὸν πόλεμον εἰς τὴν ὕψιστον βαθμὸν. Οὐδὲν ὑπάρχει ὁ-πῶς δικαιολογώμεθα καὶ οὐδὲν ὅπως ἐξηγώμεθα περὶ τούτων. Πᾶσα πρᾶ-ξι οὐδεὶς ποτε φῶσος διαπραχθεῖσα ὑπὸ τῶν στρατιωτῶν ἡμῶν πρὸς τὴν σκοπὴν νὰ ἀποθαρρύνωσι, νὰ νική-σωσι καὶ νὰ καταστρέψωσι τοὺς ἐχ-θρούς ἡμῶν εἰνε πράξις γενναία, εἶ-νε κατ' ἔμφαν καὶ εἶνε πλήρως δεδι-καλογημένη. Οὐδεὶς ὑπάρχει λόγος ὅπως ἐνοχλώμεθα περὶ τῶν γυναικῶν ὡς πρὸς ἡμᾶς εἰς ξένας χώρας. Βε-βαίως δὲν πρέπει νὰ θιγῶμεθα διὰ τὰς γνώμης καὶ τὸ συναισθητικὰ ἄ-νθρωποι εἰς οὐδετέρως χώρας.

Ἡ Γερμανία παραμένει ὑπέρτατος διατιθεῖς τῶν μεθόδων αὐτῆς, αἰτι-ναι πρέπει ἐν καιρῷ πολέμου νὰ ὁ-παγεσύνωνται εἰς τὸν πόλεμον.

«Ὁδὲμια συνέπεια ὑπάρχει, ἐὰν ἀπαντᾷ τὸ δημοκρατικὸν ποτὲ μνη-μῆα, ἀπασα αἰ ἐκόντες ὅσοι ποτὲ γράφωσιν, πάντα τὰ κτεῖρα ὅσα ποτὲ ἐκτελέσθωσιν ὑπὸ μεγάλων ἀρχι-τεκτόνων τοῦ κόσμου καταστροφῶν, ἐὰν διὰ τῆς καταστροφῆς τῶν προ-δωγμένων τὴν νίκην ὑπὲρ τῆς Γερμανί-ας καὶ τὸν ἐχθρὸν οἵτινες ὥμοσαν τὸν παντὴ ἡμιδενισμὸν αὐτῆς.

«Ὁ πόλεμος εἶνε πόλεμος καὶ πρέ-πει νὰ διεξάγῃται μετ' αὐστηρότητος. Ὁ κοινός, ὁ εὐτελέστατος λῆθος, ὅστις ἐτέθη ἵνα σημειώσῃ τὸν τόπον ἐν ᾧ ἐτάθη Γερμανὸς Γρεναδέρος εἶνε ἐνδοξότερον καὶ σεβαστότερον μνημῆον ἢ πάντες οἱ καθ' ἑαυτοὺς να-οὶ τῆς Εὐρώπης ἐμοῦ λαμβανόμενοι.

Καλοῦσιν ἡμᾶς βαρβαροί. Καὶ τί πρὸς τοῦτο; Περιφρονούμεν αὐτοὺς καὶ τὴν ὕβριν αὐτῶν. Ἀς παύσωσι νὰ ὀμύλῳσι περὶ τοῦ καθ' ἑαυτοῦ «ναοῦ τῶν Ῥημῶν καὶ περὶ πασῶν τῶν Ἑκ-κλησιῶν καὶ περὶ πάντων τῶν πόργων ἐν Γαλλίᾳ οἵτινες μετέσχον τῆς τυ-χῆς αὐτοῦ.

«Ταῦτα δὲν ἐνδιαφέρουσιν ἡμᾶς. Οἱ στρατιῶταί μας πρέπει νὰ συντε-λέσωσι τὴν νίκην. Τί ἄλλο ἐνδιαφέ-ρει;

ΣΤΟΙΧΕΙΩΔΗΣ ΠΡΟΝΟΙΑ ΥΠΕΡ ΤΟΥ ΤΟΠΟΥ

Εἰς ὅτα μὴ ἀκούοντων ἤρχον ἐ-πανελημμένους ἡ κραυγὴ ἡμῶν ὑπὲρ τῶν δυστυχισμένων καὶ ὑπὸ μεγαλειέ-ρας δυστυχίας ἀπειλούμενων ἀγροτι-κῶν τάξεων καὶ αἰ ἐκκλησίαις πρὸς τοὺς κρατοῦντας ὑπὲρ στοιχειώδους προνοίας ἀπέβησαν μάταιαι.

Πλὴν κριτὴς καὶ βρόμης καὶ γεω-μῆλων οὐδεμία ἄλλη ἐγένετο ἐξαγωγή σιτηρῶν ἐκ προνοίας. Ἀπασα ἡ συ-γκριτὴ τοῦ βέλαιου καὶ ἡ παραγω-γὴ μεταξὺ παραμεινωμένων ἐν τῇ τῆ-πῃ ἀξίτητος τὰ ἐξαχθέντα δὲ χαροῦται μετρίως ἐσοδείας ἐπωλήθησαν εἰς τιμὰς εὐτελεῖς. Διπλοῦσα καὶ ἀμύδαια ἐξαίρετικῆς ἐσοδείας κατηναλώθησαν ἐπιτοπίως εἰς τιμὰς χαμηλὰς καὶ μι-κρὰ μερίδες ἀπεστάλησαν εἰς Αἴγυ-πτον, ἐξαγωγή σιτηρῶν καὶ ἄλλων ζῶων ἀπηγορεύθη, σταγίδες καὶ οἶνοι παρέμειναν ἀπώλητοι. Ἡ στατιστικὴ τοῦ δευτέρου τριμήνου τοῦ ἐνεστώτος οικονομικοῦ ἐτους παρουσιάζει κατα-πληκτικὴν ἐλάττωσιν ἐξαγωγῆς κατὰ £80,000 καὶ τὸν τριμῆρον τοῦτο κε-νὸν θὰ ἐδύνανται αὐτὴν τὴν χρόνῳ ἀπει-λοῦν διὰ μεγάλης δυστυχίας τὸν τό-πον.

Πᾶσαι αἱ κυβερνήσεις ἐμπολέμου καὶ οὐδετέρων χωρῶν, πεπολιτισμέ-νων καὶ ἡμιβαρβάρων ἔλαβον πρόνοι-αν πρὸς ἀντιμετώπισιν τῶν ἐνδυνά-μειων, καὶ μόνον ἡ Κυπριακὴ Κυβέρνησις παρέμεινε ἀπαθὴς καὶ ἀ-εργκίνητος πρὸς τῆς δυστυχίας τοῦ τό-που.

Μεγάλῃ ὑπάρχει εἰς ἀνάγκη δημ-οίων ἐργῶν ἐν τῇ Νήσῳ καὶ ἡδύναν-ται διὰ ταχέως ἡ ἐκτέλεσις ἐργῶν ἀνα-ποφιστικῶν εἰς τὰ μέλλον δοκιμα-σθέντα διαμερίσματα, ἐντοῦτοις οὐδα-μὸς ἐγένοντο τοιαῦτα.

Τὸ προσεχὲς ἐτος δὲν προμνησται καλλίτερον τοῦ παρόντος. Εἴτε ἐξα-κοινοῦσθαι ὁ ἀγριὸς καὶ ὁ μῶς, εὐρω-παϊκὸς πόλεμος εἶνε παύσῃ, ἡ δυστυ-χία θὰ πλαναται ἀνὰ τὸν εὐρωπαϊ-κὸν κόσμον καὶ θὰ ἐπηρεάζῃ καὶ τὴν ἑλληνὴν ὕφλην.

Ἐκατοντάδες ἑκατομμύρια λαοὶ θὰ ἔχουσιν ἀνάγκην ἄρτου καὶ κρέ-ατος καὶ τῶν ἀπολύτως ἀναγκαίων ἐνδυνάμειων χωρὶς τῶν ἄλλων ἀνα-γκῶν καὶ ἀπολαύσεων τοῦ συνήθους βίου.

Καὶ ἡ παραγωγὴ δημητριακῶν καὶ ἡ κτηνοτροφία ὑστερήσαν εἰς ἑλὰς τὰς ἐμπολέμους χώρας, ὅπου μόνον κατα-νάλωσις τούτων ἐγένετο οὐχὶ δὲ καὶ καλλιέργεια καὶ ἀνάπτυξις αὐτῶν. Δι' ὅ μείστη θὰ ὑπάρχῃ κατὰ τὸ προσεχὲς ζήτησις ἄρτου καὶ κρέα-τος.

Ἡ Κύπρος ἐρηνοῦσα καὶ ἀπλη-λαγμένη τῆς πολεμικῆς ἀναστατώσε-ως ἔδει πάσας τὰς δυνάμεις αὐτῆς νὰ διαθῇ πρὸς μεγίστην ὥς εἶναι τὴν καλλιέργειαν σιτηρῶν καὶ ἀνά-πτυξιν τῆς κτηνοτροφίας, καὶ πρὸς τοῦτο δὲν ἀρκεῖ ἡ ἰδιωτικὴ πρωτο-βουλία, πρόνοια καὶ ἐραστηριότης, καὶ ὥφειλε νὰ προσέλθῃ ἑπὶ τοῦτο ἡ Κυ-βέρνησις ὡς ἐγένετο εἰς πάσας τὰς πεπολιτισμένας χώρας.

Τὸ Γεωρ. Τμήμα μετ' ἐπιμόνης ἐκλήψεως ἠδύνησεν ὅπως ἀναθέσῃ εἰς τοὺς κατ' ἐπαρχίας γεωπόνους αὐ-τοῦ νὰ προτείνωσι καὶ διαφωτίσωσι τοὺς χωρικοὺς περὶ τῆς μεγίστης ἀ-νάγκης καὶ πρὸς μέγα συμφέρον αὐ-τῶν ὅπως κατὰ τὸ ἐνεστώτος ἐτος ἐπε-κτείνωσι τὴν καλλιέργειαν καὶ ὁπο-ρὰν δημητριακῶν καὶ τοῦτο με-τ' ἀγρόταις εἶτε πρὸς ἀνάγκην εἶτε καὶ ἄλλοθεν ἐπιδιόχθησαν, ἡ Κυβέρ-νησις ὡς ὥφειλε θετικὴν καὶ πραγ-ματικὴν νὰ παράσχῃ εἰς αὐτοὺς βοή-θειαν καὶ ἐνίσχυσιν διανεμόμενα ἄ-φθονον σπόρον καὶ παρέχουσα εἰς τοὺς ἐνδεῖς βραχυπρόθεσμα χρημα-τικὰ δάνεια.

Ἀντὶ τούτων ὅμως ἡ Κυβέρνησις πα-ρεχόμενος δάνειον σπόρον πολλὸν ὀλι-γώτερον τοῦ περυσίου, καὶ τοὺς ἄρ-τους ἐπέδραξε διὰ παντὸς ἐκβίασμοι μὲχρι ὅλως.

Ἰπάρχει εἰς καιρὸς πρὸς ἐνίσχυ-σιν τῶν γεωργικῶν τάξεων ἡ ὁπο-ρὰ τοῦ οἴτου θὰ ἐξακολουθήσῃ δι' ὅλου τοῦ Δεκεμβρίου κατ' ἡμᾶς, καὶ ἡ Κυβέρνησις ὥφειλε νὰ ἐνδραρύνῃ τὴν ζήτησιν δανείου σπόρου πρὸς ἐκτεταμένην ὥς εἶναι τὴν καλλιέργειαν οἴτου.

Τὴν μέριμναν αὐτῆς ἡ Κυβέρνησις ὀφείλει νὰ στρέψῃ καὶ πρὸς τὴν κτη-νοτροφίαν αἱ ἀρμόδιαι ἀρχαὶ ὡς ἀνα-γορεύσονται τὴν πρῶτον σφαγὴν μι-κρῶν ἀμνῶν, καθορίζουσαι τὰ πρὸς σφαγὴν πρῶτα μέχρι 8—10 ἐκάτων καὶ τοῦτο πρέπει νὰ κατανοήσῃ καὶ οἱ κτηνοτρόφοι, βέλαιοι ὅντες εἰ-κατὰ τὸ προσεχὲς ἐτος μεγάλην θὰ ὑπάρχῃ ζήτησις σφαγῶν πανταχόθεν. Ἡ κτηνοτροφία πρέπει ἐξαίρετικῶς φέτος νὰ προστατευθῇ κατὰ πάσης κακοκαιρίας καὶ νὰ παρασχεθῇ εἰς αὐτὴν εὐρεία καὶ εὐπρόσδοκον νο-μα.

Αἱ κυβερνητικαὶ νομαὶ καὶ αὐτὰ τὰ δόση πρέπει νὰ ἀφαιρῶσιν ἐλευθε-ρα πρὸς νομὴν προβάτων καὶ βοῶν, ἐ-ξαίρετικῶν μόνον τῶν αἰγῶν, ἐ-ξαίρετικῶς ὅπως διὰ τὸ ἐτος τοῦτο, διότι ἡ κτηνοτροφία πρέπει νὰ διέλθῃ τὸν χειμῶνα ἀβλαβῆς καὶ ἀσφαλῆς, ἵνα παράσχῃ ὡς πλεῖστα ζῶα πρὸς δι-ατροφὴν τοῦ τόπου καὶ πρὸς ἐξαγω-γὴν.

Πάντα ταῦτα εἶνε ἀπλὰ, κατὰδὴλα καὶ μὴ χρῆζοντα μεγάλης καὶ ἰσχυ-ρᾶς ἀντιλήψεως, ὅφειλε δὲ ἡ Κυβέρ-νησις ὑπὸ στοιχειώδους προνοίας νὰ βοηθήσῃ τὸν τόπον τούτον ὅπως διέλ-θῃ τὰς πονηρὰς ἡμέρας ἐν τινὶ ἀ-σφαλείᾳ.

Δικαιοῦται νομίζομεν ὁ τόπος νὰ ἀξιοὶ εὐρύτεραν ἀντιλήψιν καὶ νομο-νοτεῖραν διατάξεις τῶν καιρῶν καὶ τῶν ὑποχρεώσεων πεπολιτισμένης Κυ-βερνήσεως πρὸς τοὺς ὀνητοῦς αὐτῆς παρὰ τὸν νέον Κυβερνήτην δὲ ἐγνώ-ρισε καὶ ἄλλοτε δραστηριώτατον καὶ ἐγκρατέστατον τῆς ὅλης κυβερνητικῆς μηχανῆς.

Ἡ ΜΕΤΑ ΘΑΝΑΤΟΥ ΖΩΗ ΟΜΟΛΟΓΟΥΜΕΝΗ ΥΠΟ ΤΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ

Ὁ Σιρ «Ολίβερ Λότζ» (Sir Oliver Lodge) δὲν εἶνε φιλόσοφος θεολόγος, οὐτε ἐκκοτικὸς τις ἀσκητὴς ἐν ῥήμῳ ἀλλὰ διαπαιρηγ-ἐπιστήμων, ἱερὸς τοῦ Πανεπιστη-μίου τῆς Βιρμινγῆμης, τυγχάνει δὲ μὴ τὰν μέγιστον ὀναρχοῦσιν ἀδελ-φῶν ἐπὶ θεμάτων ἡλεκτροῦ, μηχαν-ικῆς καὶ τῶν συγγενῶν τούτοις. Καὶ ἄλ-λοτε μετρημένον εἰς τὴν καθ' ἡμᾶς καὶ ἐδημοσιεύσαμεν ἐν τῇ «Κυπρια-κῇ Φύλακι» μεταφυσικὰς θεωρίας καὶ γνώμης τὸν ἐναντιὸν τῶν ὀλιστικῶν καὶ ὀρθολογιστικῶν δοξασίων τοῦ αἰ-ῶνος τυγχάνει δὲ ὁ Σιρ «Ολίβερ» ἀρ-χηγὸς σχολῆς ὑπὲρ τῆς ὑπάρξεως τῆς ψυχῆς καὶ τῆς ἀείων τοῦ τάρου ζωῆς.

Κατὰ τινὰ ὁμῶν τοῦ ἐοχάτους ἐν τῇ Brocting Hall εἶπεν ὅτι ἡ ψυ-χὴς τοῦ περὶ τῆς ἐπιβιώσεως τῆς ψυ-χῆς μετὰ θάνατον βασίζεται ἐπὶ καθω-ρισμένῳ ἐπιστημονικῶν βάσεων.

«Λέγω τοῦτο, ἐπειδὴ γνωρίζω ὅτι φίλοι μου τινες ὑπάρχουσιν ἐν, διότι συνωμίσθησαν μετ' αὐτῶν. Ἐπικοινωνοῦν εἶνε δυνατὴ.

Πρέπει νὰ ὑπακούῃ τις εἰς τοὺς νόμους, νὰ ἐξουλοῖται τὰς συνθήκας. Δὲν λέγω θὰ εἶνε εὐκόλον, λέγω ὅμως ὅτι εἶνε δυνατόν, καὶ συνωμίσθησαν μετ' αὐτῶν ὡς θὰ ἡδυνάμην νὰ συνομιλή-σω μετ' οὐλοῦντο τῶν ἐν τῇ ἀχο-ατῇ τοῦτο. Ὅντες ἐπιστήμονες ἄν-δρες παρόντων ἀποδείκνυν ὅτι εἶνε πραγ-ματικόν, οὐχὶ προσωποποιήσις, οὐχὶ καὶ ἀπορροῦν ἐξ ἑαυτοῦ. Παρέχον ὀ-ριστικὰ ἀποδείξεις. Τινὲς τούτων ἐ-δημοσιεύθησαν, πολλὰ ἄλλα κρατοῦν-ται πρὸς καιρὸν καὶ θὰ δημοσιευθῶσι βραδύτερον.

«Λέγω ἡμῖν μετ' ὅλης τῆς δυνά-μεως τῆς πεποιθήσεώς μου ὅσον δύ-ναμαι ἀναπτῶν, ὅτι τὸ γεγονός εἶνε ὅτι, ὅτι ἐξακολουθοῦμεν νὰ ὑπάρχο-μεν, ὅτι οἱ ἄνθρωποι αὐτοὶ ἐνδιαφέ-ρονται περὶ τῶν συμβαινόντων, βο-ηθοῦσιν ἡμᾶς εἰ καὶ γνωρίζουσι πολ-λὰ πλεονα ἢ ἡμῆς, καὶ εἶνε ἱκανοὶ ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν νὰ ἐπικοινωνῶ-σι μετ' ἡμῶν. Γνωρίζω ὅτι ταῦτα εἶ-νε ἐκκλησιαστικὰ βεβαιώσεις, ἐκκλησι-κὸν συμπέρασμα. Δὲν πιστεύω οὐδεὶς ἐξ ὁμῶν, δὲν πιστεύω ἐγὼ αὐτὸς ὅτι κατανοοῦμεν πόσον μέγα συμπέρασμα εἶνε τοῦτο.

Δὲν εἶνε ἴδιον παντὸς ὅπως ἐρευν-εῖ δ.τιδήποτε, ἐὰν ὅμως πρόσωπα δι-αθέωσι 30 ἢ 40 ἔτη τῆς ζωῆς αὐτῶν εἰς τὴν ἔρευναν ταύτην, δικαιονταὶ νὰ διαβιβῶσιν περὶ τῶν ἀποτελεσμά-των εἰς ἡ κατήγησαν. Πρέπει νὰ ἐγ-νητε μαρτυρίαν βεβαίως. Ἡ μαρτυρία, ἡ ἀπόδειξις, ὅταν εὐρομεν—ἀναγρᾶ-φεται εἰς τοὺς τόμους τῆς ἐπιστημο-νικῆς ἐταιρείας, καὶ θὰ ὑπάρξῃ πολλή

μεγαλειότης ἀποδείξεως. Ἡ ἀπόδειξις δὲ εἶνε ὑπόθεσις τυχαίας ἀνωμαλίας εἶνε ὑπόθεσις πρὸς ὁμοῦ μὲλῃ, καὶ τὰ συμπεράσματα εἰς ἡ δύναται νὰ καταστήσῃ δυνατόν νὰ βραδύνω-σιν.

«Τὸ συμπέρασμα εἶνε ὅτι ἡ ἐπιβί-ωσις τῆς ὑπάρξεως εἶνε ἐπιστημονικῶς ἀποδείξις δι' ἐπιμελεμένης ἐ-πιστημονικῆς ἐρευνῆς, καὶ τοῦτο ἀφ' ἑαυτοῦ ἄγει εἰς τὴν κατανόησιν τῆς ἐνότητος διηκούσης δι' ὅλων τῶν κα-ταστάσεων τῆς ὑπάρξεως. Τοῦτο εἶνε δ' ὁ λέγω ὅτι ὁ ἄνθρωπος δὲν εἶνε μόνος καὶ γνωρίζω ὅτι περιβάλλεται ὑπὸ ἄλλων νοητῶν ὑπάρξεων. Καὶ ἐν-

ποιος χωρήσῃ ἐν βῆμα δὲ δὲ ὀρι-ον, δὲν ὑπάρχει ὅριον τῶν ἀνωτέρων νοήσεων μέχρι οὗ ἐλθῇτε εἰς τὴν Ἀ-πειρον Αὐτὴν Νόησιν. Δὲν ὑπάρχει στάσις. Πρέπει νὰ χωρῇ εἰς μέτρον οὗ ἐλθῇτε πρὸς τὸν Θεόν.

«Ὁ κ. H. B. Donkin, γράφων εἰς τοὺς «Ταῖς» περὶ τῶν βεβαιώσε-ων τούτων παρακαλεῖ τὸν Σιρ «Ολί-βερ» νὰ δημοσιεύσῃ τὰς ἀποδείξεις τού-τας. Δὲν ἐπεβόλλομεν λέγοντες ὅτι, ἂν μὴ ὁ Σιρ «Ολίβερ» εἶνε ἔτοιμος νὰ ὑποβάλλῃ τὴν μαρτυρίαν εἰς ἀμοδίους κριτὰς, ἡ ἐπανάληψις τοῦ ἰσχυρισμοῦ τοῦ

